

Isikukirjeldus

Alfons Bertilloni ja prof. R. A. Reissi
süsteemi lühendatud väljaanne

Koostanud kriminaalpolitsei inspektor

A. Liit

Kohtu- ja siseministeeriumi väljaanne

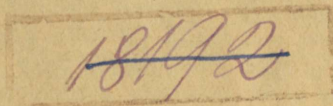
1930

Isikukirjeldus

Alfons Bertilloni ja prof. R. A. Reissi
süsteemi lühendatud väljaanne

Koostanud kriminaalpolitsei inspektor

A. Liit

Kohtu- ja siseministeeriumi väljaanne

1930

2.

Tallinna keskvangimaja trükikoda

A-77092

Sissejuhatus.

Politseipraktikas, eriti kuritegude jälgimise alal, tekib tihti vajadus tunda teatav isik ära tuhandate teiste hulgast ainuüksi tema välimuse kirjelduse varal. Nagu kogemused näitavad, ei jatku siin igapäises läbikäimises tarvitatavast kirjeldamisviisist, mis piirdub peale soo harilikult veel ea, kasvu ja riietuse ligikaudse edasiandmisega kirjeldaja leksikonile kättesaadavate väljenduste abil, kuna selmoel saadud kirjeldus sobib väga paljudega. Teatud isiku tegelikuks äratundmiseks teiste hulgast palja välimuse sõnalise kirjelduse varal peab antav kirjeldus olema hoopis täielikum ja täpsam ning kirjelduse vastuvõtja omakord peab õieti mõistma kirjeldajat, s. o. temas peavad tekkima samad kujutlused kirjeldatud isikust, nagu neid omab kirjeldaja.

Selleks on vaja: oskust ja vilumust inimese välimuse vaatlemisel, küllaldane sõnastik välimuse üksikasjade hindamiseks ja meelespidamiseks, see sõnastik peab olema ühine nii kirjeldajal kui kirjelduse vastuvõtjal.

Minnes nimetatud tarvetest välja omaaegne prantsuse kriminalist Alfons Bertillon juba ligi poolsada aastat tagasi koostas süsteemi inimese välimuse üksikasjaliseks vaatlemiseks ning lõi prantsuse politseijaoks ühise sõnastiku vaatlustulemuste väljendamiseks. Bertilloni isikukirjelduse süsteem levis peagi tõlgete kaudu ka teistesse maadesse.

Bertilloni süsteemi vaatlev osa õpetab otsima isiku küljest neid tunnuseid või tunnuste kombinatsioone, mille poolest just see isik erineb paljudest teistest. Sellistena tulevad arvesse keha üldkuju ja

üksikute kehaosade suurus, kuju, asetus, värv ning juhuslikud vead. Otse imestamapaneva põhjalikkusega tungib Bertillon siin inimese välimuse üksikasjadesse ja olles omandanud tema vaatlemisviisi, märkame üllatusega, nagu näeksime alles nüüd õieti oma kaasinimesi, et need on muutunud meile palju huvitavamaks kui varemalt.

Kehaosade tunnuslike omaduste hindamine, mis moodustab õieti Bertilloni süsteemi kandva osa, kõigepealt ei tunnusta mingisuguste üldtarvitavate mõõtüksuste või instrumentide abi: hindamine sünnib palja silmaga, kusjuures võetakse aluseks normaalne suurus, kuju, asetus või värv ning kõrvalekaldumised normaalsest. Normaalseteks peame aga seesuguseid tunnuseid, mis korduvad kõige enam, kuna kõrvalekaldumised sellest tunduvad eranditena. Sellest välja minnes Bertillon on tuletanud igale isikukirjelduslikule omadusele oma hindamisastmestiku; mida kõige paremini iseloomustab suuruste hindamisastmestik.

Normaalsuurust nimetab Bertillon keskmiseks, mis ületab keskmise — suureks, mis ei küüni keskmiseni — väikeseks. Seega hinnatakse, näit., kehapikkust, nina väljaulatavust, otsaesise kõrgust jne. vastavalt väike — keskmine — suur.

Kuna aga väike ja suur kui kõrvalekaldumised normaalsest omavad isikukirjeldamise mõttes hoopis suurema väärtuse kui paljukorduv keskmine, siis need on jaotatud omakord veel kolme astmesse ja nimelt: väikesed — väga väikesteks (haruldaset väikesed), lihtsalt väikesteks ja alla keskmisteks; suured — väga suurteks, lihtsalt suurteks ja üle keskmisteks. Hõlbustuseks aga nimetatakse ja kirjutatakse ääresuurused väike või suur allakriipsutatult, alla keskmine — väike klambrites, üle keskmise — suur klambrites. Kokku seega seitse astet ja nimelt: väike — väike — (väike) — keskmine — (suur) — suur — suur.

Kehakasv hinnatakse võrreldult teiste inimeste kehakasvuga, üksikute kehaosade suurused — võrreldult sama isiku muude kehaosadega. Nii, näit., ninapikkust ei võrrelda mitte teiste inimeste ninadega, vaid otsustatakse, kuidas tundub ninapikkus kirjeldatava isiku näos: kas parajana, järelikult keskmisena, liig rohkena või kasinana, järelikult suurena või väikesena. Nõnda võib näida kolmel isikul, kel ninapikkus sentimeetrites täpsalt võrdne, ühel ninapikkus väike, teisel — keskmine, kolmandal aga suur.

Seitse astet lasevad endid kasutada ka paljude asendite ja kujude hindamisel. Nii, näit., hinnatakse ninaaluse seisu järgmiselt: alaspidi — alaspidi — (alaspidi) — horisontaalne — (ülespidi) — ülespidi — ülespidi. Siin vastab horisontaalne keskmisele suurusemõõtudes.

Tegelikult tarvitatakse täielikku hindamisastmes-tikku ainult nina ja osalt otsaesise omaduste ning kehapiikkuse hindamisel. Teiste kehaosade hindamisel tarvitatakse üksnes äärestmeid — seega silmatorkavaid kõrvalekaldumisi normaalsest, kuna keskmised astmed kui liig tihtikorduvad ei oma isikukirjeldamises väärtust.

Mis puutub isikukirjelduse erisõnastikku, siis sisaldab see peale igapäisest keelest ja anatoomiast võetud sõnade veel hulga sõnu, mis kohandatud kirjeldamise aine kohaselt. Erisõnastik tuleb tuupida sõna otsekoheses mõttes pähe ning teksti ja joonestuste varal jõuda kindlale selgusele iga sõna mõis-test. Omatahteliste väljenduste tarvitamine erisõnas-tiku asemel ei ole politsei praktikas lubatud, kuna see võiks põhjustada üksteise mittemõistmist.

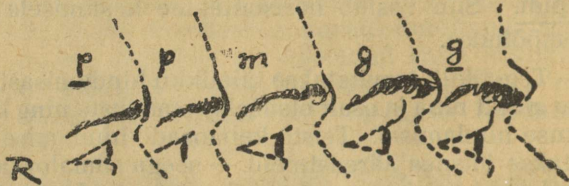
Käesolev väljaanne on koostatud Bertillon-Reissi täieliku isikukirjelduse õpperaamatu põhjal, kuid tub-listi kärbitud kujus. Välja on jäetud kõik see, mis ei ole kasutatav välisteenistuses.

1. Otsaesine.

Otsaesise kirjeldamisel võetakse järgmised omadused arvesse: 1) kulmukaarte väljaulatavus, 2) profiiljoone kallakus, 3) kõrgus, 4) laius, 5) iseärasused.

1. Kulmukaari vaadetakse küljelt; nad asuvad silmakoobaste kohal ja enamasti on kaetud kulmukarvadega. Nende väljaulatavus võib olla: väike — keskmine — suur (joon. 1).

Väike — väike — keskmine — suur — suur.

Joon. 1.

2. Otsaesise kallakus arvestatakse läbi ninajuure mõeldud horisontaalpinna abil; ta võib olla: tahapoolekalduv — keskmine — vertikaalne — ettepoolekalduv (joon. 2).

Joon. 2.

3. Otsaesise kõrgust hinnatakse eespoolt vaadates; ta ulatub juuksepiirest kuni ninajuureni ja võib olla: väike — keskmine — suur.

4. Otsaesise laius arvatakse ühest oimukohast teiseni ja hinnatakse samuti kui kõrgustki: väike — keskmine — suur.

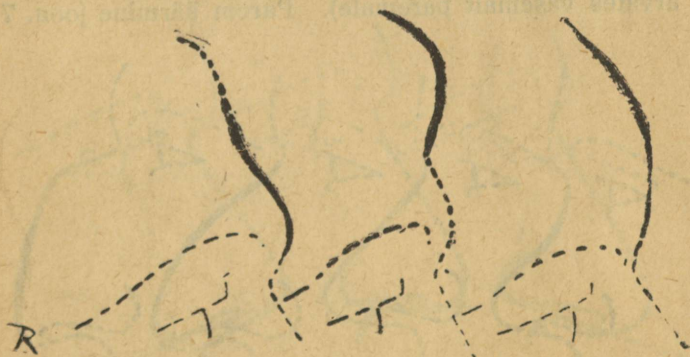
5. Otsaesise iseärasused.

1. Otsaesise kaared on paistetustaolised kühmud, mis asuvad veidi kõrgemal kulmukaartest (joon. 3). Kus otsaesise kaared olemas, seal puuduvad väljapaistvad kulmukaared ja ümberpöörduvalt, teiste sõnadega — mõlemad tunnused ei esine kunagi üheskoos.

2. Otsaesise kühmud seisavad kaartest pisut kõrgemal (joon. 4).

3. Kaaretaoline otsaesise profiil (joon. 5).

4. Otsaesise vagu. Mõnel inimesel leidub otsaesisel otse ninajuure kohal silmatorkav pikergune püstlohk, — iseärasus, mida nimetatakse otsaesise vaoks.

Joon. 3.

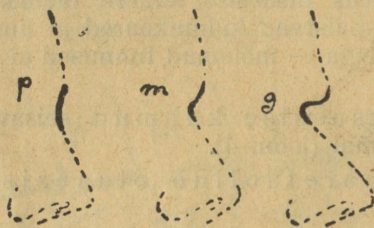
Joon. 4.

Joon. 5.

2. Nina.

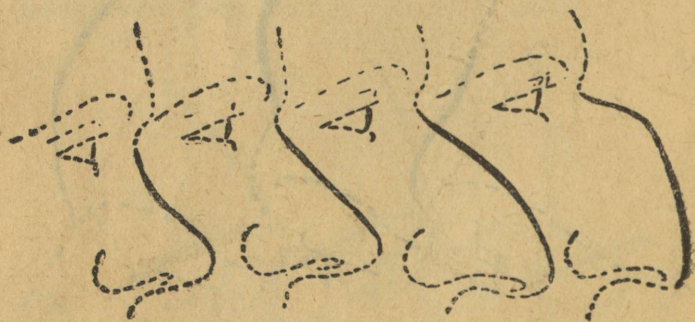
Ninast võetakse tähelepanu alla: 1) juur, 2) selg, 3) alus, 4) pikkus, 5) väljaulatavus, 6) laius, 7) iseärasused.

1. **Nina juureks** nimetatakse nina osa, mis asub silmade vahel. Vaadetuna küljelt ta moodustab enamasti kõverjoone otsaesise ja ninaselja profiiljoonte vahel. Tähendatud ninajuure kõverust kasutatakse isikukirjelduses ja hinnatakse vastavalt kui väike — keskmine — suur (joon. 6).

Joon. 6.

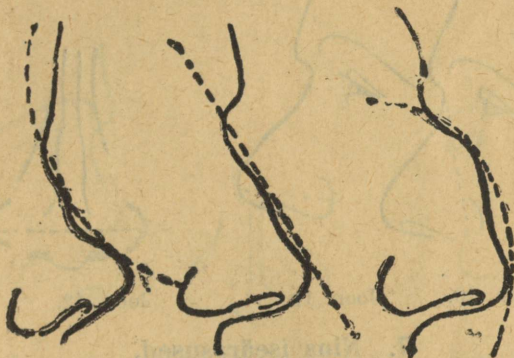
2. **Nina selg** vaadetuna küljelt võib omada kolm põhikuju: nõgus — sirge — kongus (joon. 7 arvates vasemalt paremale). Parem äärmine joon. 7

Joon. 7.

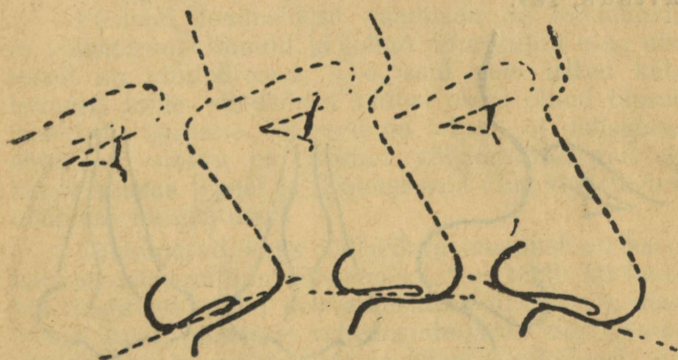
kujutab küürakat ninaselga, mis aga põhikujult on kongus selja teisend.

Joon. 8 kujutab lainelisi ninaselgi. Vastavalt põhikujudele nimetame joon. 8 leiduvaid ninaselgi, arvates vasemalt paremale: nõgus-laineline — sirge-laineline — kongus-laineline.

Joon. 8.

3. Nina alus, vaadetuna küljelt, omab kolm seisust: ülespidi — horisontaalne — alaspidi (joon. 9 vasemalt paremale).

Joon. 9.

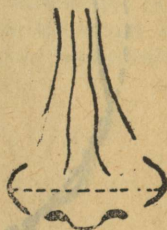
4. 5. 6. Joon. 10, 11 ja 12 leiduvad punktiir-
jooned näitavad, kuidas tuleb arvata joon. 10 — nina
pikkust, joon. 11 — nina väljaulatavust ja joon. 12 —
nina laiust. Nii pikkus, väljaulatavus, kui laius võivad
olla: väike — keskmine — suur.

Joon. 10.

Joon. 11.

Joon. 12.

7. Nina iseärasused.

Nina juure iseärasused: kitsas, lai, kõrge,
madal vaadetuna eespoolt.

Nina selja iseärasused: S-kujuline nina-
selg (joon. 13), laiaksliitunud ninaselg (joon. 14),
kõver nina (joon. 15), sadulnina (joon. 16),
kitsas, lai.

Joon. 13.

Joon. 14.

Joon. 15.

Nina otsa iseärasused: triigitud, õhuke, terav, tõmp, viltu, haralik, punane.

Nina sõõrmete iseärasused: nähtav vahesein (joon. 17) ning eelmise vastand — varjatud vahesein, laiendatud sõõrmed, kokkusu-
rutud sõõrmed.

Joon. 16.

Joon. 17.

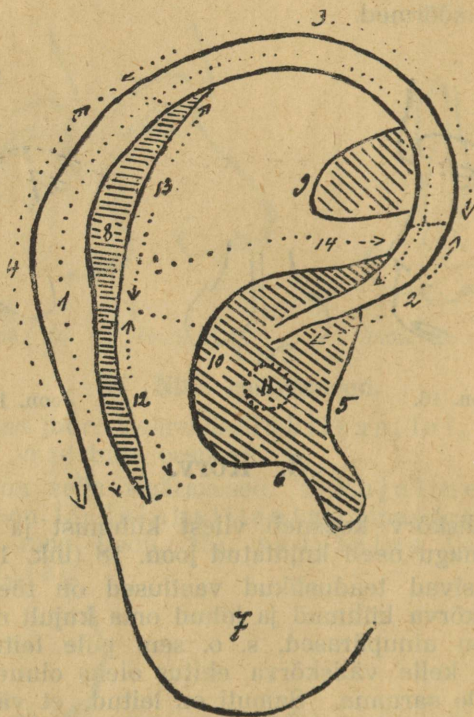
3. Kõrv.

Väliskõrv koosneb viiest kühmust ja kolmest lohust, nagu need kujutatud joon. 18 (lhk. 12).

Püsivad teaduslikud vaatlused on tõendanud, et väliskõrva kühmid ja lohud oma kujult ning ulatuselt on ainupärased, s. o. seni pole leitud kaht inimest, kelle väliskõrva ehitus oleks olnud täpsalt üksteisele sarnane. Samuti on leitud, et väliskõrva ehitus ei muutu elu kestes, väljaarvatud muidugi kõrva suurus lapsel ja täiskasvanul ning vigastustest tekkinud muudatused.

Tähendatud kaks väliskõrva omadust on kasutatavad päevapiltide võrdlemisel, kui tekib küsimus, kas teatavad pildid on valmistatud ühest ja samast isikust (näit. pikemate vaheaegade järele valmistatud pildid) kui ka päevapildi ja isiku võrdlemisel, kui sarnasus muude tunnuste varal pole kindlakstehtav.

Sel puhul võrreldakse täpp-täpilt kõiki kõrva üksikuid osi piltidel või pildil ja isikul: lähevad kõik kühmud ja lohud täpsalt kokku, siis on piltide või pildi ja isiku sarnasus kindel.

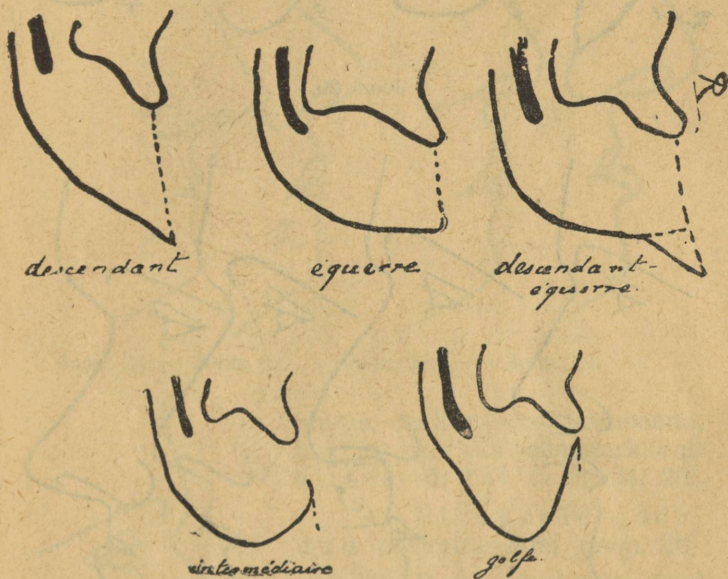

Joon. 18.

1. Palistus. 2—4 palistuse jaod: 2) palistuse algus, 3) pealmine jatk, 4) tagumine jatk. 5. Traagus. 6. Antitraagus. 7. Kõrvalapike. 8. Vagu. 9. Sõrmpesa. 10. Kõrvakarp. 11. Kõrvaauk. 12—14 vastupalistus: 12) vastupalistuse alumine volt, 13) ülemine volt, 14) keskmine volt.

Välises politseiteenistuses võime kasutada üksnes järgmisi kõrva omadusi:

1. Kõrvalapikese kuju, mis võib olla: talvakujuline, täisnurkne, talvakujulistäisnurkne, poollahutatud, vabaltrippuv (joon. 19 vasemalt paremale).

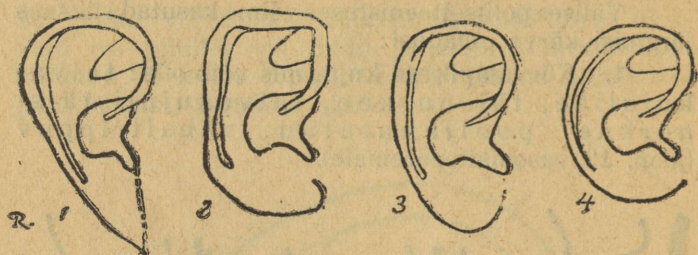

Joon. 19.

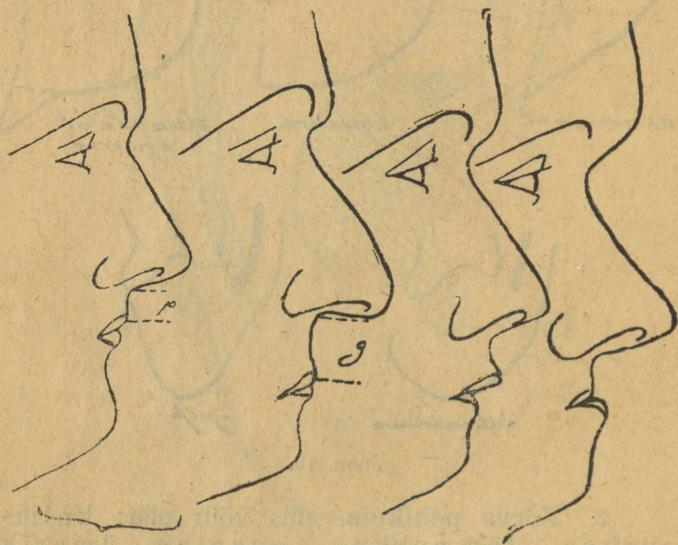
2. Kõrva põhikuju, mis võib olla: kolmnurkne, täisnurkne, ovaalne, ümarik (joon. 20, lhk. 14, vasemalt paremale).

4. Huuled.

1. Pealmise huule kõrgus, mis arvatakse nina alusest kuni huule alumise ääreni, moodustab isikukirjeldusliku tunnuse üksnes siis, kui ta on kas silmatorkavalt väike või suur (joon. 21).

Joon. 20.

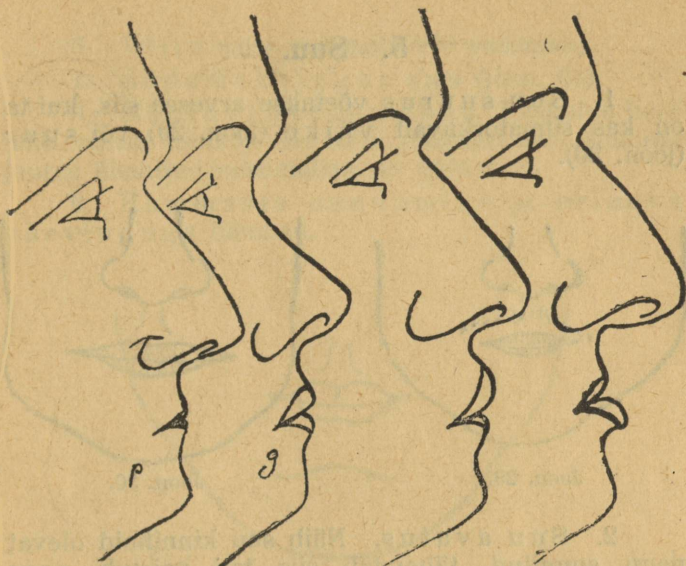
Joon. 21.

Joon. 22.

Joon. 23.

2. Huulte ettepoole ulatavus (üksikult). Joon. 22 kujutab ettepoole ulatavat pealmist huult, joon. 23 — ettepoole ulatavat alumist huult.

3. Huulte palistus, mille all mõeldakse roosaka ilanaha ulatust normaalselt kinnise suu

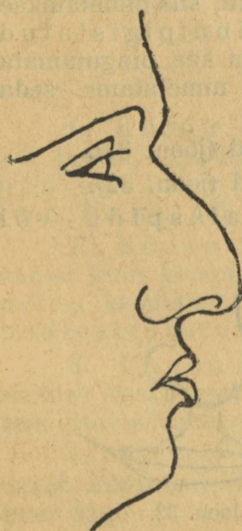

Joon. 24.

Joon. 25.

Joon. 26.

Joon. 27.

Joon. 28.

juures, on kasutatav tunnusena, kui ta on kas silmatorkavalt kitsas või lai (joon. 24, 25).

4. Ülespoole pööratud pealmine huul (joon. 26).

5. Rippuv alumine huul (joon. 27).

6. Punsunud huuled (joon. 28).

7. Sügav pealmise huule vagu võetakse arvesse kui ta on hästi silmatorkav.

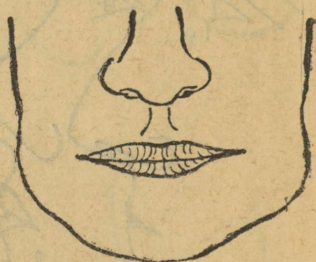
8. Huulte vigastused, nagu „jänesemokk“, lõhkised huuled jne.

5. Suu.

1. Suu suurus võetakse arvesse siis, kui ta on kas silmatorkavalt väike (joon. 29) või suur (joon. 30).

Joon. 29.

Joon. 30.

2. Suu avatus. Näib suu kinnihoid olevat nagu sunnitud, tähendab siis kui paistub, nagu tõmbaks kirjeldatav isik oma huuled hammaste vahele ja suruks neid tugevasti kokku, siis nimetatakse seda isikukirjeldamise keeles kinnipigistatud suuks. Überpöörduvalt, seisab aga suu pingutamata olekus alati veidi avatuna, siis nimetatame seda lahtiseks suuks.

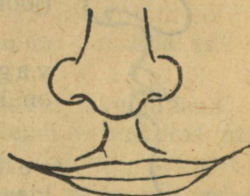
3. Alaspidi suunurgad (joon. 31).

4. Ülespidi suunurgad (joon. 32).

5. Üksik suunurk alaspidi või ülespidi.

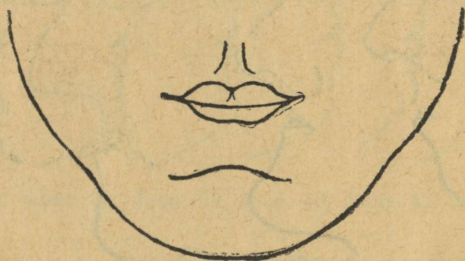

Joon. 31.

Joon. 32.

6. Viltu suu paremale või vasemale.
7. Südamekujuline suu (joon. 33).
8. Nähtavade eeshambad. Pealmine huul näib olevat lühike, mis tõttu pinguldamata suuhoiu juures ülemised eeshambad on nähtavad.
9. Hammaste puudumine ja erineva värvinguga hambad.

Joon. 33.

6. Koon (lõua tipp).

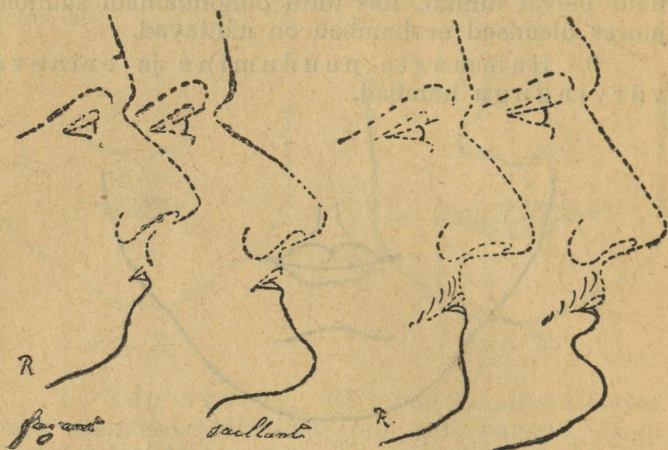
1. Koonu üldseis, arvates näo ülemise osa profiilist, võib olla: tahapoole või ettepoolekalduv (joon. 34) või püstloodis (joon. 35, lhk. 18).

2. Koonu profiil, arvates alumise huule äärest kuni koonu tipuni, võib olla isikukirjeldamise mõttes kasutatav kui tasane (joon. 35) või ettepoolesirutatud (joon. 36).

3. Koonu lohuke. Koonu alumise osa väljalatuse keskpaigas, leidub ümmargune lohuke, eriti just ettepoolesirutatud koonudel.

4. Koonu vagu — eelmises punktis kirjeldatud lohukesel on ülevalt allapoole jooksev pikergune kuju.

5. Lõhestatud koon — lohuke on veelgi pikem ja ulatub läbi alumise koonu, lõhestades viimase kaheks.

Joon. 34.

Joon. 35.

Joon. 36.

7. Otsaesise-nina profiil.

Otsaesise-nina profiil võib olla: sirgjoonne (joon. 37), murtud (joon. 38), rööbik (joon. 39), nurklik (joon. 40), vibutaoline (joon. 41), laineline (joon. 42), poolkuutaoline (joon. 43).

8. Nina-suu profiil.

Nina-suu profiili leiame, kui mõttes kinnitame loodnööri ninajuure sügavamasse punkti: siis märkame, et ühtedel juhtumustel loodnöör puudutaks huulte väliseid ääri ja koonu tippu, teistel — huuled ja koon tungiksid loodnöörist ettepoole, kolmandatel — ligemale pool nina, huuled ja koon jääksid tahapoole

Joon. 37. Joon. 38. Joon. 39. Joon. 40. Joon. 41. Joon. 42.

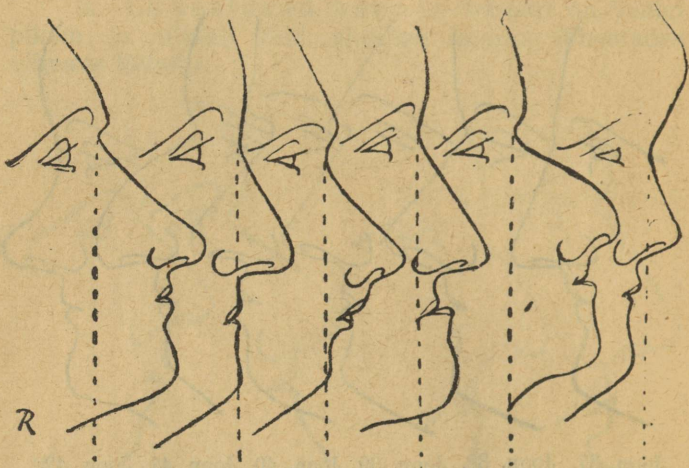

Joon. 43.

loodnööri. Mõned seesugused kombinatsioonid on kaunis omapärsed ja omavad seega isikukirjeldamiseks väärtuse ja nimelt: orthognatiline profiil (joon. 44), prognatiline profiil (joon. 45), ninaprognaatia (joon. 46), tahapoolekalduv nägu (joon. 47).

9. Näo üldkuju.

Näo üldkuju vaadetakse eespoolt. Toome temast siin järgmised omapärasemad tüübid: püramiidikujuline (joon. 48), vurrükujuline (joon. 49), rombikujuline (joon. 50), kahekordselt nõgus (joon. 51), neli-nurkne (joon. 52), ümarik (joon. 53), täisnurkne (joon. 54), pikk (joon. 55) ja ebasümmeetriline (joon. 56).

Joon. 45.

Joon. 44. Joon. 46.

Joon. 47.

Joon. 48.

Joon. 49.

Joon. 50.

Joon. 51.

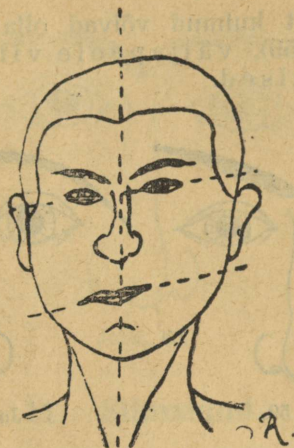
Joon. 52.

Joon. 53.

Joon. 54.

Joon. 55.

R

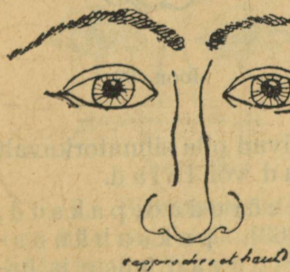

Joon. 56.

10. Kulmud.

Kulmudeks nimetab isikukirjeldus karvaribakesi silmakoobaste kohal — kulmukarvi. Kulmudest pannakse tähele nende: 1) asendit, 2) sihti, 3) kuju, 4) suurust ja 5) iseärasusi.

1. Asendilt kulmud võivad olla: üksteise ligidal (joon. 57), s. o. kulmupead asuvad ligistikku ninajuure kohal, l a h u t a t u d (joon. 58), s. o. kulmupead üksteisest silmatorkavalt eemal, k õ r g e d (joon. 57) ja m a d a l a d (joon. 58).

Joon. 57.

Joon. 58.

2. **Sihilt** kulmud võivad olla: sissepoole viltu (joon. 59), väljapoole viltu (joon. 60) ja horisontaalsed.

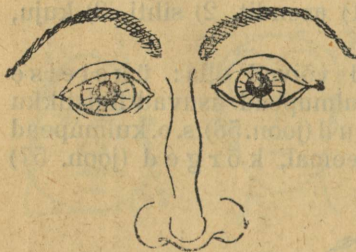

Joon. 59.

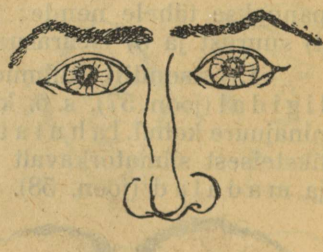

Joon. 60.

3. **Kujult** kulmud võivad olla: loogakujulised (joon. 61), lainelised (joon. 62) ja sirged (joon. 59).

Joon. 61.

Joon. 62.

4. **Suuruselt** kulmud võivad olla silmatorkavalt lühikesed, pikad, kitsad või laiad.

5. **Kulmude iseärasusi:** hõredad, paksud, kokkukasvanud (joon. 63), paksuhännalised, harjataolised, erinevad juuste ja habeme värvist.

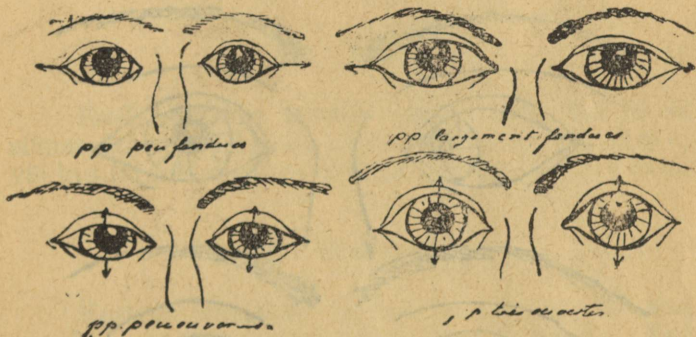
Joon. 63.

11. Silmalaud.

1. Silmalaugude avatus, millest oleneb silmade suurus: väikesed (joon. 64 ja 65), suured (joon. 66 ja 67), kuju: ümarikud (joon. 64 ja 67) ja pikergused (joon. 65 ja 66).

Joon. 64.

Joon. 66.

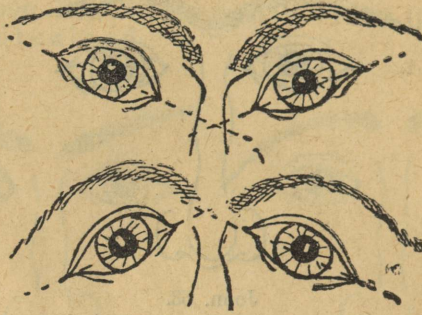

Joon. 65.

Joon. 67.

2. Silmapragude kallakus: horisontaalne (ei tule kui isikukirjelduse tunnus arvesse), kehitatud välise nurgaga (joon. 68) ja langeva välise nurgaga (joon. 69).

Joon. 68.

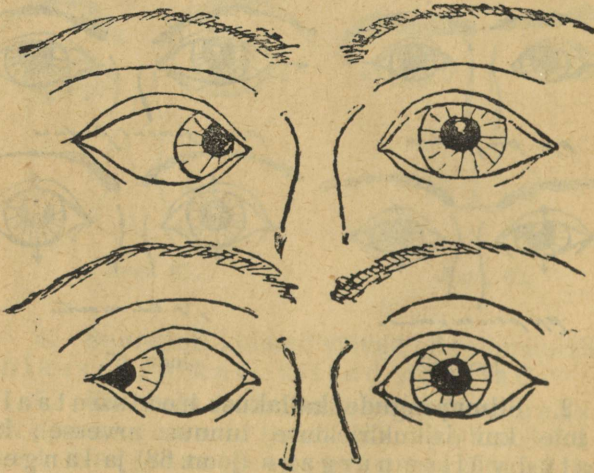

Joon. 69.

12. Silmamuna.

Silmamuna omab tõsisema isikukirjelduse väärtuse üksnes siis, kui on tegemist n. n. kõõrd-silmadega, kusjuures võib olla: üks silm sissepoole kõõrdi (joon. 70), üks silm välja-poole kõõrdi (joon. 71), mõlemad silmad

Joon. 70.

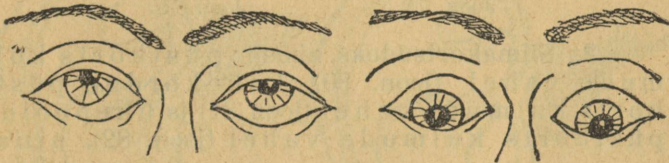
Joon. 71.

sissepoole kõõrdi (joon. 72), mõlemad silmad väljapoole kõõrdi (joon. 73), silma-
valge alt nähtav (joon. 74), silmavalge ülalt
nähtav (joon. 75).

Joon. 72.

Joon. 73.

Joon. 74.

Joon. 75.

13. Kael.

Kael võetakse arvesse üksnes siis, kui ta on silmatorkavalt: lühike, pikk, peene või jäme, või kui tal leidub silmatorkavalt kõrge kõrisõlm.

14. Kortsud.

Kortsud võetakse arvesse ainult siis, kui nad on nähtavad ka pinguldamata näonaha juures. Nad jaotatakse asukoha järele:

1. Otsaesise kortsudeks ja nimelt; üksik täiskorts (joon. 76), üksik keskkorts (joon. 77), kahekordne korts (joon. 78) ja mitmekordsed kortsud (joon. 79).

Joon. 76.

Joon. 77.

Joon. 78.

Joon. 79.

2. Silmakortsudeks, nimelt: püstkorts kulmude vahel (joon. 80), kahekordne püstkorts kulmude vahel (joon. 81) ja ühepoolne püstkorts kulmude vahel (joon. 82). nina-

Joon. 80.

Joon. 81.

Joon. 82.

juure põikkorts (joon. 83), katusekujuline korts kulmude vahel (joon. 84), kolmnurkne korts kulmude vahel (joon. 85) ja „kanavarbad (joon. 86).

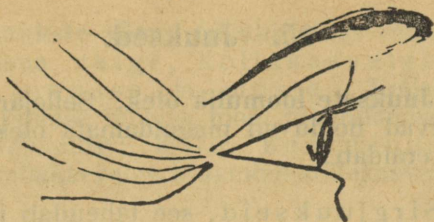
Joon. 83.

Joon. 84.

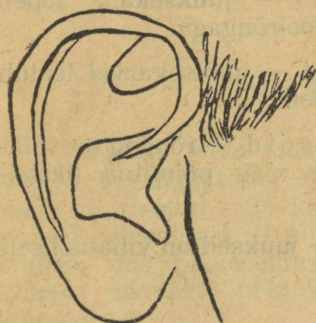

Joon. 85.

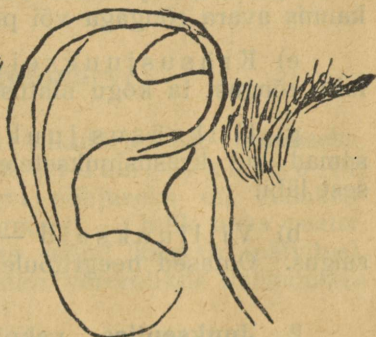

Joon. 86.

3. Kõrvakortsudeks, nimelt: üksik traaguse korts (joon. 87) ja kahekordne traaguse korts (joon. 88).

Joon. 87.

Joon. 88.

4. Suukortsudeks, nimelt: ninakortsud (joon. 89), lõuakortsud (joon. 90), koonu põikvagu (joon. 89 ja 90).

Joon. 89.

Joon. 90.

15. Juuksed.

1. Juuksete loomulik olek. Sellejärelle kuidas juuksekarvad hoiduvad pinguldamata olekus, isikukirjeldus eraldab:

a) Sirgjuukseid, see tähendab juuksekarv pinguldamata olekus jääb sirgeks.

b) Lainesjuukseid — vabalt lauale asetatud juuksekarv kujutab lainelise joone.

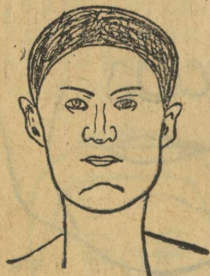
d) Kähärjuukseid — juuksekarv lõpeb kaunis avara rõngaga või poolrõngaga.

e) Kräsusjuukseid — juuksekarval leidub mitu rõngast ta kogu ulatusel.

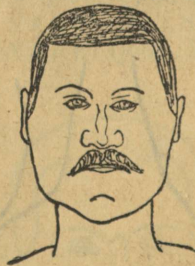
g) Ülikräsus juukseid — rõngad on väiksemad kui kräsusjuuksetele ning põimitud üksteisest läbi.

b) Villjuukseid — juuksed on villataoliselt salgus. Omased neegritõule.

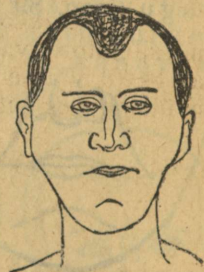
2. Juuksepiire pakub huvi isikukirjelduse mõttes, kui ta on ringikujuline (joon 91), täisnurkne (joon. 92) ja teravnurkne (joon. 93).

Joon. 91.

Joon. 92.

Joon. 93.

3. Juukste värv. Isikukirjeldus võtab arvesse põhivärvidena valge, kollakasvalge (blond), pruuni, punase ja musta. Kollakasvalge, pruuni ja punase lähema tooni tähendamiseks tarvitatakse väljendusi: hele, keskmine, tume, näit. hele-kollakasvalge, keskmine-kollakasvalge, tume-pruun jne.

Habeme loomulikku olekut ja värvi kirjeldatakse samadel alustel nagu juuksetelgi.

Peab pidama meeles, et juuksete ja habeme omadused on muudetavad.

16. Näovärv.

Näovärv võib olla isikukirjelduse tunnuseks, kui ta on silmatorkavalt pruun, punane või valge. Pruuni näovärvi põhjuseks on kollakaspruuni värvolluse — pigmenti — hulk naha pealispinnas, mis päikesekiirte mõjul kasvab (päivitus). Punase näovärvi põhjustab vererohkus nahaalustes juussoontes.

17. Õlad.

Õlad omavad isikukirjelduses tähtsuse, kui nad on silmatorkavalt laiad, kitsad, horisontaalsed või langevad. Mõnikord langevad õlad on ühenduses pika kaelaga, mis eriti silmatorkav.

18. Kehaehitus.

Kehaehitus tuleb arvesse, kui ta on silmatorkavalt tüse või nõrk.

19. Kehahoid.

Peahoid ja kaelakõverus: ette- või tahapoole kalduv pea (norus või seljas), viltu vasemale või paremale. Mõnel inimesel on kael ettepoole kõveras, kuna pea kaldub tahapoole.

Seljakõverus nimetatakse vertikaalseks kõveruseks, kui selgroo ülemine osa on ühetasaselt loogas, mida aga ei pea vahetama ära vigastuse tagajärjel tekkinud järsu küküuga, ning horisontaalseks kõveruseks, kui õlanukid hoiavad silmatorkavalt ettepoole (rind sisse vajunud).

Harjunud kätehooldmise viis: puusas, püksitaskus, vesti käeaukudes jne.

20. Hääl ja kõne.

Hääl oleks isikukirjelduse mõttes tähtis, kui ta on erakordselt madal (sügav) või kõrge (hele), s. o. meesterahval naisterahvalik või naisterahval meesterahvalik.

Kõnest oleks nimetamisväärt häälikute nagu s ja r ebamäärane hääldamine, võõras aktsent, teatava murde tarvitamine, kogelemine.

21. Muud iseärasused.

Seni puudutamata iseärasustest oleks nimetada esijoones kehaosade puudumist ja nende nähtavaid vigastusi. Nendele järgnevad haavaarmid, sündimismärgid, erinevat värvi lapid nahal ja tätuažid. Neid kirjeldatakse hariliku sõnastiku abil.

22. Riietus.

Üldiselt võetuna riietus ei paku kuigi head pidet otsitava leidmiseks, olles selleks liig kergesti vahetatav või ümbertehtav. Kuid teatavil olukorral, näit. põgeniku tagaajamisel värsked jälgi mööda, teatavast kuriteost osavõtnud isikute kindlakstege-
misel tunnistajate-nägijate varal, etendab riietuse kirjeldamine tähtsat osa. Kirjeldamiseks ei vajata erisõnastikku.

A

A-7702